

Živa knjižnica

Katalog živih knjiga

Ministarstvo
znanosti i
obrazovanja

DK Ogranak Lapad

EKONOMSKA
I TRGOVAČKA
ŠKOLA
DUBROVNIK

Katalog živih knjiga

Projekt **Živa knjižnica - ne sudi knjige po koricama** projekt je Pomorsko – tehničke škole Dubrovnik koji je financiran sredstvima Ministarstva znanosti i obrazovanja (Preventivni programi).

Projekt je realiziran u svibnju 2023. u suradnji s Ekonomsko-trgovačkom školom Dubrovnik, Društvom psihologa Dubrovnik i Dubrovačkim knjižnicama.

Onaj tip u kolicima

Predrasude:

„Lijep mladić, baš je tragedija što je u kolicima.“ „Ona je svetica, s njim je iako je on u kolicima.“ „Čuo sam za jednu kliniku u Americi gdje te operiraju i više ti ne trebaju kolica.“ Ovo su samo neke od rečenica koje je svaka osoba s invaliditetom čula bar desetak puta u životu. Najčešće nisu izrečene u lošoj namjeri, no mogu biti izraz neznanja ili nerazumijevanja. Mogu biti plod predrasuda koje se vežu za osobe s invaliditetom, poput one da je čovjek u kolicima nemoćan, da mu je za sve potrebna pomoć, da je njegov život završio s nesrećom koju je doživio, da nema ni ljubavni ni društveni život. S druge strane, osobama s invaliditetom često se nezasluženo dive, svaki njihov uspjeh vrednuju mnogo više nego stvarno zaslužuje, pridaju im osobine koje možda stvarno ne posjeduju (hrabar, pozitivan, inspirativan...).

Prijedlog pitanja:

- Kako si uopće „ostao“ u kolicima, možeš li reći nešto više o tome?
- Što ti je prolazilo kroz glavu prvih dana nakon nesreće?
- Koliko ti je trebalo da se privikneš na „novi život“?
- Nedostaju li ti stvari koje više ne možeš raditi?
- Koliko je Hrvatska ili konkretnije Dubrovnik ugodno mjesto za život osobe s invaliditetom?
- Postoji li nešto što bi želio da ljudi znaju o osobama s invaliditetom?
- Družiš li se s drugim osobama s invaliditetom?
- Jesi li zaposlen?
- Je li osobama s invaliditetom teže naći posao?

Iz ropstva u slobodu

Predrasude:

„Jednom ovisnik, uvijek ovisnik“, predrasuda je s kojom se bivši ovisnici često susreću. Ljudi su često nepovjerljivi prema njihovim odlukama i životu bez droge, teško dobiju pravu drugu priliku za novi život. To je često i razlog zbog kojeg se smatra da se s njima samo gubi vrijeme i trud jer će ionako, prije ili kasnije, posustati. Za ovisnike i bivše ovisnike isto tako često se misli da potječu iz loših obitelji, da su bili zanemareni u obitelji, da su slabici (mislimo da se to nama nikad ne bi moglo dogoditi), ljudi slabog karaktera, skloni rizicima i kriminalu, nepouzdana, lažljivi, razarači obitelji, građani drugog reda, loši prijatelji i loši roditelji. Često su osjećaji koji se vezuju za kontakt s ovisnicima – strah, odbojnost, gadljivost (mislimo da su zapušteni). S druge strane postoje i „pozitivne predrasude“, kao npr. da su ljudi koji se drogiraju barem slobodni, *cool*, bezbrižni, uživaju dok mogu, ne zamaraju se glupim životnim pravilima, boli ih briga za sve i svakoga.

Prijedlog pitanja:

- Kako ste postali ovisnica?
- Kad ste prvi put počeli koristiti drogu i koju?
- Jeste li se uvijek osjećali bolje nakon konzumacije?
- Kada ste prvi put uzeli heroin? Koliko dugo traje užitak?
- Nakon koliko se vremena postane ovisnik?
- Koji su simptomi krize?
- Koliko ste dugo bili ovisnica?
- Jeste li se vraćali drogi?
- Jesu li vam pomagali lijekovi u krizama, što mislite o lijekovima?
- Kako je reagirala vaša obitelj kad je saznala?
- Kako ste se odlučili za komunu, što vas je navelo?
- Kako je bilo vratiti se nazad među obitelj i prijatelje?
- Je li netko od vaših prijatelja umro zbog droge?
- Kako ste se osjećali kada ste tražili posao?
- Kako danas razgovarate sa svojom djecom

Dijete rodilo dijete

Predrasude:

„Lijepa, mlada i glupa“- prva i najčešća predrasuda s kojom se susreću mlade djevojke, odnosno mlade majke koje su djecu odlučile roditi još za vrijeme srednje škole. Često se vjeruje da takvim i sličnim putevima gaze djeca iz problematičnih obitelji te im takav životni put i „prilichi“ jer se nije vodila briga o odgoju dok je za to bilo vrijeme. Naravno, od jedne takve cure očekuje se da neće završiti školu jer nije sposobna za daljnji napredak. Također se neće pronaći u ulozi majke jer je ipak premlada i uopće nije svjesna što ju čeka kad beba stigne. Nema više spavanja do podne i razbibrige po cijeli dan i noć, sad treba preuzeti ulogu odrasle, zrele i staložene žene i majke koja uvijek zna što radi. Postavljaju se pitanja poput onih: „Je li ona sve to namjerno napravila?“, „Tko će i kako odgajati to dijete?“, „Što će biti s njom i bebom u budućnosti?“.

Odgovore na ta, ali i mnoga druga pitanja možete dobiti samo ako pažljivo slušate ovu priču.

Prijedlog pitanja:

- Koliko si imala godina kad si ostala trudna?
- Koliko dijete ima sad godina?
- Jesi li završila školu?
- Kako si se osjećala kad si ostala trudna?
- Kako su reagirali tvoji roditelji?
- Kako je reagirao tvoj mladić?
- Jeste li još zajedno?
- Što misliš što ti je dijete donijelo?
- Misliš li da nešto propuštaš?
- Zašto nisi koristila zaštitu?
- Zašto nisi abortirala?

Tako pametan i lijep, a pop?!

Predrasude:

Kada se susretnu ili razgovaraju sa svećenikom, većina se ljudi ponaša drukčije. I vjernici i nevjernici uglavnom su malo suzdržani, kao kad na primjer razgovaraju s policajcem. Nekakva je to kombinacija straha i poštovanja. Ovisno o tome kakav je njihov odnos prema religioznom, ljudi često imaju dva ekstremna tipa predrasuda. Jedni svećenika doživljavaju kao sveca, kao da je bolji, pa i mudriji od drugih ljudi, kao da je iznad, neki nadčovjek. Smatraju da ne može pogriješiti, donositi loše odluke i biti jednostavno loš čovjek.

Drugi, s druge strane, svećenika gledaju s gnušanjem, videći u njemu sve ono što im se ne sviđa i što osuđuju u samoj Crkvi pa tako često možemo čuti: „Svećenici su pedofili, homofobi, zatucani, rigidni, ženomrsci.“ ili „Oni ništa ne rade, a strašno su bogati.“

Često se misli da su svećenici upropastili sebi život jer neće imati djevojku, ženu, obitelj i smatra se da onda nemaju prava drugima govoriti o ljubavi i izazovima roditeljstva i života općenito.

Prijedlog pitanja:

- Zašto si postao svećenik?
- Kako živi svećenik, kakva je mogućnost karijere, napredovanja?
- Što to znači dobiti poziv?
- Koliku svećenik ima plaću i tko mu je daje?
- Ispovijeda li se i svećenik?
- Što treba učiniti netko tko želi biti svećenik?
- Što ako netko odluči odustati, vrijedi li i svećeništvo kao brak „dok nas smrt ne rastavi“?
- Ženi li se svećenik za Crkvu?
- Koliko svećenik radi u tjedan dana?
- Ima li među svećenicima homoseksualaca?
- Što ti je najljepše, a što najteže u svećeničkom životu?
- Kako pristupaš kada netko kaže da su svećenici pedofili?
- Što se dogodi kad i ako se svećenik zaljubi

Neka to radi u svoja četiri zida

Predrasude:

„Meni ne smeta, samo neka mene ne dira“, i „To nije prirodno“, česte su rečenice koje se izgovaraju kada se razgovara o nekome tko je homoseksualac. Za muške se homoseksualce vezuju predrasude da je feminiziran, „tetkast“, slab, nemoćan i promiskuitetan, a za žene da su ružne, muškobanjaste, „greze“ i da mrze muškarce. Svakako se misli da nešto s njima nije u redu i da je njihova ljubav prema osobi istog spola neprirodna, da je to bolest koja se može izliječiti ili neka pomodnost koja će proći. Mnogi smatraju da su homoseksualci postali preagresivni u traženju svojih prava (gay prideovi) i da ih nitko ne diskriminira, da oni samo pretjeruju i dramtiziraju. Riječ homoseksualac često se izjednačava s riječi pedofil.

S druge strane, pozitivne predrasude su da su homoseksualci uvijek *cool*, otvoreni, bez predrasuda, tolerantni, moderni, zabavni, odlično se zabavljaju.

Prijedlog pitanja:

- Kada ti je bilo jasno da si homoseksualac?
- Kada si se „autao“?
- Kome si prvo rekao?
- Kako je reagirala tvoja obitelj?
- Jesi li ikad imao djevojku?
- Kako je biti homoseksualac u Dubrovniku?
- Jesi li imao nekad neugodnih situacija zbog toga što jesi?
- Imaš li muške prijatelje koji nisu gay?
- Želiš li djecu?
- Što misliš o posvajanju djece?

